

τόσον βαρέα και τόσον συχνά¹, ὥστε οὐδὲν εἴλκυεν εἰς Χανιά, Ρέθυμνον ἢ Ἡράκλειον τοὺς ἔξωθεν Ἰουδαίους. Ἄλλως τε, παρατηρεῖ ὁ Levī, ὑπάρχει ἐπίσημος ἀναφορὰ τῆς 25 Μαΐου 1389, δι' ἧς οἱ Ἑβραῖοι παραπονοῦνται διὰ τὴν ἀθλίαν των οἰκονομικὴν κατάστασιν και διὰ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν, ἣν ἀποδίδουσιν εἰς τὰς ἐπιδημίας και τὰς μεταναστεύσεις.

Τὰς δὲ παρατηρήσεις τοῦ Levī ἐπιβεβαιῶσι και δύο πηγαί, ἃς οὗτος ἀγνοεῖ. Τῷ 1481 ὁ προμνησθεὶς Mesulam b. Menahem Volterra ὑπολογίζει τὰς ἐβραϊκὰς οἰκογενεῖας εἰς 600 ἤτοι τὸν ὅλον πληθυσμὸν εἰς 3.000 τοῦλάχιστον². Ἐκ δὲ τῶν ἐπισήμων ἀπογραφῶν προκύπτει ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος, ὁ πληθυσμὸς οὗτος εἶχε κατέλθῃ εἰς 1160 ἄτομα³.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. — Ὑπὸ τὰ Προπύλαια τῆς Ἀκροπόλεως. — Γ'. Τὸ Ὀλυμπίειον και ἡ ἐσχάρα τοῦ Ἀστραπαίου Διός, ὑπὸ κ. Ἀντ. Δ. Κεραμοπούλλου.

Τὸ ὑπὸ Μακραιῶς σπήλαιον Α (᾽Αρχ. Ἐφ. 1897 πίν. 1), δὲν ἔχει ἱερότητα τινα. Αἱ παρ' αὐτὸ «βαθμίδες» εἶνε κοῖται λατομηθέντων λίθων. Τὸ σπήλαιον Β εἶνε τὸ Πύθιον, τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, οὗ ἔμπροσθεν εἶνε ὁ τετράγωνος βωμὸς β. Τὸ σπήλαιον Γ, εἰς ὃ δὲν ἐκτείνονται αἱ ἀναθηματικαὶ πλάκες τοῦ Πυθίου, εἶνε τὸ ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τοῦ ἀστραπαίου, τὸ δὲ τεχνητὸν ὄρυγμα γ εἶνε παλαιὸν τι πιθανῶς ἐνηλύσιον, ἐνισχυθὲν τέχνη και καταλήξαν νὰ δεχθῆ ἐσχάραν, ἣτις ἀπέδῃ ἱερὰ

παρατηρήσωμεν ὅτι αὕτη εἶχε κυρίως τρεῖς μορφάς :

α') Φόρον μόνιμον ὀρισθέντα ἀρχικῶς εἰς 1000 ὑπέρπυρα, ὑψωθέντα τῷ 1387 εἰς 3,500 και μετὰ πολλὰ ὑποβασθέντα εἰς 2000.

β') Τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς τοῦ $\frac{1}{4}$ ἢ τοῦ $\frac{1}{2}$ ἐκάστης ἐκτάκτου εἰσφορᾶς πρὸς ναυπήγησιν στόλου, ἐπιδιόρθωσιν τῶν τειχῶν ἢ δημοτικὰ ἔργα.

γ') Τὰ διδόμενα πρὸς ἐξαγορὰν ἐκτάκτων ὑποχρεώσεων. Οὕτω τὸ 1392 ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς ἀνδρῶν πρὸς νυκτερινὴν φυλακὴν τῶν τειχῶν ἐξαγοράζεται ἀντὶ 2000 ὑπερπύρων.

⁵ Ὁ ὅλος πληθυσμὸς τῆς νήσου ἀνῆρχετο τὸ 1627 εἰς 192.725 ψυχάς.

¹ Μόνον κατὰ τὸν 15' αἰῶνα ἀναφέρονται περὶ τὰ δέκα τοιαῦτα δάνεια ἐπιβληθέντα κατὰ τὰ ἔτη 1410, 1413, 1414, 1416, 1421, 1431 (20000 σκοῦδα), 1447 (5000 σκοῦδα), 1452 (3000 σκοῦδα), 1464 (1000).

² Εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν θ' ἀνελόγουν τοῦλάχιστον 5 ἄτομα. Κατὰ τὴν ἀνέκδοτον Κερκυραϊκὴν ἀπογραφὴν τῆς 25 Ἀπριλίου 1781 ἡ ἐκεῖ ἀναλογία ἦτο ἄνω τῶν 6' εὐρίσκομεν 173 οἰκογενεῖας και 1084 ἄτομα (πρβλ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΝ, ἐν *Οἰκονομικῇ Ἑλλάδι* 28 Ἀπριλίου 1912).

³ Συνδυασμὸς τῆς Ἐκθέσεως Damula : 1571 ἣν ἐδημοσίευσεν ὁ GEROLA, Monumenti Veneti, 2, σ. 381), πρὸς τὴν ἀνέκδοτον ἀπογραφὴν τοῦ Καστροφύλακα (ἐν Μαρκιανῇ Βιβλιοθήκῃ, Codex M.C.XC. cl VII), και ἀπογραφὴ τοῦ δουκὸς Κρήτης Gradenigo : 1627 (Creta Sacra, II. 443).

Διὸς τοῦ ἀστραπαίου (στορπαίου ἐν Τεγέα). Παρ' αὐτὴν «ἐν τῷ τείχει μεταξύ τοῦ Πυθίου καὶ τοῦ Ὀλυμπίου» ἐκάθηντο καὶ ἐτήρουν τὰς ἀστραπὰς πρὸ τῆς ἐκπομπῆς τῆς Πυθαΐδος (Στρβ. 9,404). Ὁ Θουκ. II, 15 ἀριθμεῖ τὰ παλαιότατα ὑπὸ τῆ Ἀκροπόλει ἱερά ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἀνατολικωτάτου (τὸ Πάνειον ἐγίνωσκεν, ὅτι ἦτο νεώτερον), ἦτοι τοῦ Ὀλυμπίου καὶ βαίων πρὸς δυσμὰς (Πύθιον, ἱερὸν τῆς Γῆς πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου τῆς Ἀκροπόλεως, Διονύσιον τὸ ἐν Λίμναις). Ἐπειδὴ δὲ ὁ Εὐριπ. Ἴων. 285 τὰς ἀστραπὰς ἀποδίδει εἰς τὸν Πύθιον Ἀπόλλωνα καὶ ἐπειδὴ ὁ βωμὸς βδὲν πρᾶλλῃ γλίσσεται οὔτε πρὸς τὸ σπήλαιον Β οὔτε πρὸς τὸ Γ, ἀλλὰ πρὸς τὸ σύνολον ΒΓΔ, ὥστε νὰ ἀνήκη πάλαι ποτὲ εἰς ὅλα ἐξ ἴσου, εἶνε πιθανόν, ὅτι ἦτο κοινός, ὥστε οἱ δύο θεοί, πατήρ καὶ υἱός, νὰ εἶνε ὁμοθῶμοι.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ. — Τὸ περίλημμα εἰς μέταξαν ἐπὶ τῶν ἐμπορευματοῦ βάρους (**poids conditionné**) βομβυκίων μεταξοσκώληκος Ἑλληνικῶν καλλιέργειῶν, ὑπὸ κ. *Γ. Ι. Σοφianoπούλου*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Α. Χ. Βουρνάζου.

Ἀσχολούμενοι ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐπὶ τῶν ἐμπορευματολογικῶν ἰδιοτήτων τῆς μετάξης (ἴδε σειρὰν τευχῶν περιοδικοῦ «*Οἰκονομικὰ Νέα*» ἀπὸ Ἰουλίου - Δεκεμβρίου 1926 κατηγυθύναμεν εἰδικῶς τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν ἐπὶ τοῦ περιλήμματος εἰς μέταξαν βομβυκίων μεταξοσκώληκος ἑλληνικῶν καλλιέργειῶν. Ὁ παράγων οὗτος, περίλημμα εἰς μέταξαν τῶν βομβυκίων, ἔχει σπουδαιότητα σημασίαν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῆς μετάξης δικαίως δὲ ἡ προσοχὴ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὴν μέταξαν ἐπιστημόνων ἐστράφη μετ' ἐπιμονῆς πρὸς αὐτόν. Οὕτως ἔχει μέχρι τοῦδε ἐξακριβωθῆ ὅτι αἱ θήλειαι ψυχαὶ εἶναι κατὰ πολὺ ὀγκωδέστεραι τῶν ἀρρένων ἐπομένως καὶ αἱ χρυσαλλίδες τούτων παρουσιάζουσι τὴν ἀνάλογον διαφορὰν ὄγκου καὶ βάρους. Ὁ Quajat: (*Producono più seta i maschi ovvero le femine, Boll. di bachi, Padoue, 1883.*) διεπίστωσεν ὅτι ἐπὶ ἴσου ἀριθμοῦ βομβυκίων ἐξ ἐκάστου γένους τὰ θήλεα δίδουσι μεγαλυτέραν ποσότητα μετάξης ἢ τὰ ἄρρενα καὶ ὅτι ἀντιστρόφως ἐπὶ ἴσου βάρους ἐξ ἐκάστου γένους τὰ ἄρρενα δίδουσι μεγαλυτέραν ποσότητα μετάξης ἢ τὰ θήλεα, ἐκ προσδιορισμῶν δέ, οὓς ἐπετέλεσεν ἐπὶ τῆς κατὰ βάρους σχέσεως τοῦ μεταξίνου περιλήμματος *νωπῶν* βομβυκίων πρὸς τὸ σύνολον, προκύπτει ὅτι τὸ μὲν τῶν ἀρρένων κυμαίνεται μεταξύ 14-16% τὸ δὲ τῶν θηλέων μόνον μεταξύ 11-13%.

Αἱ διαφοραὶ αὗται κατὰ τὰς ἡμετέρας παρατηρήσεις πολλαπλασιάζονται μεγάλως.